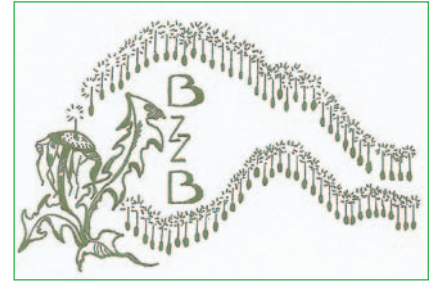

Nieuwsbrief

Behoud de Zak van Zuid-Beveland

Stichting
Behoud de Zak van Zuid-Beveland
Secretariaat: v.d.Poest Clementstr 7,
4443 AL Nisse .
Tel. 0113 - 649536
Triodos Bank : NL94TRIO0198420285
e-mail: bzzb@hetnet.nl
www.bzzb.nl

MEI 2014

VAN HET BESTUUR

Op 21 december 2013 hielpen we Natuurmonumenten bomen planten op de Valdijk. Het was toen koud, maar dat deed niet. De gezwinde aanplant van ruim 100 bomen met de kleine groep vrijwilligers van BZZB, NM en mensen uit het dorp Nisse, de gezellige samenwerking en de chocolademelk warmden ons op. Een aanrader zo'n actie in en voor de natuur! Bij elke wandeling op die prachtige Valdijk beleef je het weer.

De BZZB krijgt vaker uitnodigingen om mee te denken of te doen. Onlangs nog het Kalootstrand schonen met Redt de Kaloot; helpen bij de inventarisatie van duikers en sluizen voor het Waterschap; meedenken met andere belanghebbenden over een oplossing voor de kruising op een landschappelijk kwetsbare plek – de Kruiningenpolderweg/Drieweg/ Zwaaksedijk. Zomaar een aantal voorbeelden van verzoeken die ons bereiken en waar we graag op een goede manier gehoor aan willen geven.

De belangrijkste kunnen we behappen. Zo volgen we ZMf en NM en de andere groene organisaties, de gemeente en bijvoorbeeld Land van Borsele. Maar de meer algemene en vaak leuke oproepen kunnen we niet altijd invullen. Bovendien zijn die dan ook niet speciaal voor het bestuur bedoeld, maar ook voor onze achterban!

Graag willen we dit soort informatie ook tijdig met u delen. Dat lukt niet altijd in de Nieuwsbrief, omdat er per jaar maar drie verschijnen. Het kan anders, als we u in zo'n geval een e-mail bericht (door)sturen al of niet met een verzoek onzerzijds.

Wilt u in ons informatie- / oproepen/ vrijwilligersbestand? Laat dat dan weten door uw e-mail-adres door te geven via bzzb@hetnet.nl.

U kunt op die manier ook de nieuwsbrief in kleur ontvangen, zoals een aantal van onze donateurs al wenst. Natuurlijk mag u ook een papieren versie in zwart-wit blijven ontvangen. Bent u trouwens vergeten uw donateursbijdrage 2014 van tenminste € 8,- over te maken? Wij herinneren er u graag nog eens aan; u vindt ons IBAN-nummer in de kop van de nieuwsbrief.

In dit jubileumjaar is de website www.bzzb.nl weer wat verfraaid en uitgebreid en we denken over een extra feestelijke donateuractiviteit; hierover meer in de volgende nieuwsbrief! En voor nu: de prachtige meidoornhagen typisch voor de Zak staan in bloei en verspreiden hun zoete weldadige geur! Geniet ervan !

Hagelkanonnen en Kapelle

BZZB heeft beroep aangetekend tegen de verlening van een vergunning voor een hagelkanon aan het Verlorenwegje in de gemeente Kapelle. Dat is, gezien vanuit het werkgebied van BZZB, de meest dichtstbijzijnde locatie van de drie hagelkanonnen in die gemeente.

Daarover belegde de Rechtbank in Middelburg een zitting. De gemeente betoogde dat de grens van de Zak van Zuid Beveland wordt gevormd door de rijksweg A58 en dat de BZZB daarom in Kapelle geen belanghebbende zou zijn. We hebben aangevoerd dat geluid zich niet laat begrenzen door gemeentegrenzen en dat geluid vanuit Kapelle wel degelijk in de Zak hoorbaar en hinderlijk is. De inrichting van het landschap is bepalend voor het werkgebied van de BZZB. De aanleg van de A58 heeft hierop wel ingebroken, maar is niet bepalend: poelgebieden lopen door via Sinoutskerke tot bij 's-Heer Hendrikskinderen. Het is afwachten: de Rechtbank doet vermoedelijk half mei uitspraak.

Het werkt als een twee-trapsraket: je moet eerst als belanghebbende worden aangemerkt voordat de Rechtbank je zaak inhoudelijk beoordeelt.

BUITENGEBIED WORDT VEILIGER

Eén van de laatste besluiten van de oude gemeenteraad Borsele was het vaststellen van een nieuw gemeentelijk verkeers- en vervoersplan. Niet voor zijn tijd, het oude plan was van 1995.

Door adviesbureau Ligtermoet en partners is in vrij vlot tempo een raamwerk opgezet. Knelpunten en wensen zijn opgevraagd bij raadsfracties en dorpsraden. Op ons verzoek hebben wij als BZZB samen met Natuurmonumenten ook overlegd, in het bijzonder over het buitengebied. Later hebben we over het ontwerpplan richting gemeente een aantal opmerkingen gemaakt.

We pleiten er onder meer voor om in het buitengebied eenzelfde ambitie te tonen als voor de kernen geldt. Daarbij denken we met name ook aan (veilige) fietsroutes buiten de bebouwde kommen. Omdat de wegen buiten de bebouwde kommen niet in beheer zijn bij de gemeente (maar bij waterschap Scheldestromen), is hieraan minder aandacht aan besteed. Dat neemt niet weg, zo laat de gemeente ons weten, dat het streven is om binnen nu en vijf

jaar fietspaden te realiseren langs onder meer de Korenweg Lewedorp, 's Heerenhoeksedijk (verlengde Monsterweg) en de Gerbernesseweg tussen Nisse en 'sheer Abtskerke.

Dat kunnen we uiteraard alleen maar toejuichen. Ook zijn we blij dat de gemeente het voortouw neemt om samen met de provincie en het waterschap de kruising N666-N665-Zwaakse-dijk aan te pakken. Dat kan ons niet snel genoeg gaan. We rekenen erop dat het plan uitgaat van een landschapsbewuste inrichting van de kruising. Blij zijn we eveneens met een hoge voorrang voor een fietspad aan de Vreelandsedijk-Stelsedijk, ten behoeve van een verkeersveilige ontsluiting van Kwadendamme voor fietsers.

Dorpsentree

Wij vragen de landschapsbewuste verkeersvisie (waaraan wij ook een steentje bijdroegen) vorm te geven bij de entree van de dorpen. En wel door het realiseren van kwalitatief verantwoord en uit cultuurhistorisch oog-

punt passende voorzieningen, 'in afwijking van de voorgeschreven uniforme ANWB-borden.'

Daarmee is de gemeente het eens. Minder verkeersborden en een landschap- en dorpsvriendelijke inrichting van de kom-borden/ dorpsentrees. Het blijft echter wel zoeken naar een goed evenwicht tussen landschapskwaliteit, cultuurhistorie en herkenbaarheid voor de weggebruiker.

We zijn benieuwd. Het nieuwe plan ligt er en een nieuwe raad kan ermee aan de slag. Als BZZB zijn we graag bereid mee te denken over inrichting van plannen. Groen en veilig kunnen goed samengaan!

LANDSCHAPHERSTEL VOOR AANLEG 380 kV LIJN

Hoewel er in het nationale energieakkoord staat dat de kolencentrale bij Borssele dicht gaat en er vrijwel zeker geen geld komt voor ombouw tot biomassacentrale, gaan de voorbereidingen voor aanleg van een tweede 380 kV hoogspanningslijn door het open gebied van Borsele onverminderd door. Uitvoerder Tennet beweert dat de nieuwe leiding hoe dan ook nodig is. Daar gaan we voorlopig dus vanuit, hoewel het plan nog altijd niet bekend is en er nog een formele inspraakronde, misschien eind 2014, komt.

Het bestuur sprak met Corien van Dijk, 'bomenambtenaar' van de gemeente Borsele over de landschappelijke gevolgen van aanleg van de nieuwe 380 kV hoogspanningslijn naar Tilburg.

Uiteraard hebben wij vooral gekeken naar het deel in Borsele en Goes. Uit de waardevolle informatie maken wij op dat gemeente, Natuurmonumenten (NM) en Stichting Landschapsbeheer Zeeland (SLZ) zich samen sterk maken richting uitvoerder Tennet, om aantasting in elk geval te compenseren en mogelijk ook enige versterking van de landschaps- en natuurwaarden voor elkaar te krijgen.

Wij zijn het daar van harte mee eens en vinden het een goede zaak dat dit aspect van de ingrijpende gevolgen die de komst van nieuwe stroomleiding heeft, niet vergeten wordt. Daarbij tekenen we aan dat aanleg van de leiding nationaal gezien misschien wel als een maatschappelijk belang kan worden aangemerkt, maar regionaal gezien meer na- dan voordelen heeft. Dat wil zeggen dat Tennet zich toch tenminste ruimhartig moet opstellen als het gaat om het herstellen van aangetaste waarden. Onze indruk tot nu toe is dat de netbeheerder zich uiterst formeel gedraagt en weinig oog heeft voor de brede negatieve uitstraling die de tweede 380 kV hoogspanningsleiding met zich meebrengt. Kortweg: maak ook eens een positief gebaar!

Inventarisatie

Er is een inventarisatie beplantingscompensatie gemaakt door gemeente, NM en SLZ. Bedoeling is dat Tennet die opneemt in het nog te verschijnen Landschapsplan. In hoeverre de inventarisatie (die tegelijk aangeeft waar compensatie noodzakelijk is en hoe die uitgevoerd kan worden) wordt overgenomen is dus afwachten. Er zal in elk geval overeenstemming moeten zijn met de betrokken grondeigenaren.

Daarnaast heeft SLZ een voorstel gemaakt om tegelijk met herstel van het landschap

een steenuilenproject uit te voeren. Deze kleinste van de uilenfamilie heeft het, door veranderingen in het landschap, erg moeilijk en kan wel een steuntje in de rug gebruiken. De vogel houdt van een agrarisch cultuurlandschap zoals dat op plaatsen in de Zak van Zuid-Beveland nog te vinden is.

Volgens Tennet heeft bureau Oranjewoud de negatieve gevolgen van de hoogspanningsleiding voor de natuurwaarden onderzocht. Dat wordt onderdeel van de milieueffect rapportage (mer). Er zouden geen negatieve effecten of schade aan de leefgebieden voor steenuilen zijn vastgesteld.

Hoe de opdracht aan het bureau luidt is ons niet bekend. Vraag is in elk geval hoe het onderzoek is uitgevoerd. Zo is het te beperkt om alleen te kijken naar de effecten op de gebieden die tot de ecologische hoofdstructuur behoren. Tennet is in elk geval bereid nog eens te kijken naar het plan voor versterking van de leefomstandigheden voor de steenuilen.

OOK VOGELS HEBBEN RECHTEN

Rupsje nooit genoeg. Zo mogen houding en handelwijze van Toine Poppelaars, dijkgraaf van waterschap Scheldestromen, best genoemd worden. Deze wielerfanaat vindt dat de nieuwe onderhoudswegen aan de buitenzijde van de Zeeuwse zeedijken nóg veel ruimer opengesteld moeten worden dan nu al het geval is. Afspraken die hierover zijn gemaakt met provincie en natuurorganisaties kunnen wat hem betreft de prullenbak in. Poppelaars weet zich gesteund door het overgrote deel van de algemene vergadering van het waterschap.

Eigenlijk verwondert het ons niet. Het waterschap heeft zich van meet af aan verzet tegen afsluiting van een aantal dijktrajecten voor fietsers. Het heeft er alles aan gedaan dwars te liggen. Aan natuurbelangen hebben Poppelaars en de zijnen geen boodschap. En trouwens een flink aantal Zeeuwen niet. Die roepen luid dat ze overal ongehinderd moeten kunnen fietsen en recreëren langs de dijken. Dat past helemaal in de trend om zorg van plant en dier onder te schoffelen als doorgeschoten hobby van vogelaars en plantengekken.

Glooiingen

Wat is er aan de hand? Langs Ooster- en Westerschelde worden de dijkvlooiingen vernieuwd, totaal 325 kilometer, klaar in 2015. Dat is nodig omdat de oude glooiingen niet meer aan de eisen (bestand tegen een superstorm die statistisch eens in de 4000 jaar kan optreden) voldeden. Hier en daar was een verhard pad aanwezig, maar op de meeste dijken lag gewoon gras.

Ruim de helft van de dijken was, zeker voor fietsers, slecht toegankelijk. Het waterschap zag kans om tegelijk met de nieuwe glooiingen overal verharde onderhoudswegen aan te leggen, voor het overgrote deel met asfaltbekleding.

Het betekent dat volgend jaar langs Ooster- en Westerschelde 230 kilometer prima fietspad ligt. Over 70 kilometer ligt wel verharding, maar afgedekt met grond en gras. En die 70 kilometer moet, zo wil het waterschap alsnog, ook royaal opengesteld worden voor fietsers. Alsof er al

geen sprake is van een enorme verbetering voor fietsers. Daar zijn wij overigens helemaal niet tegen, integendeel. Het is prachtig fietsen langs de boorden van de Scheldes en dat moet zoveel mogelijk overal kunnen.

Omfietsen

Er zijn echter grenzen. En wel waar broed- en foerageergebieden en hoogwatervluchtplaatsen in het geding zijn. Niet voor niets is met de natuurbescherming afgesproken teveel mensen op bepaalde trajecten te weren. Daar moet dan even worden omgefietst.

Dat het waterschap hiervoor soms nauwe plaggoten langs de dijkhellingen toepast, waar zeker een ouder iemand met een elektrische fietsen nauwelijks op en af kan, is niet bepaald bevorderlijk voor de acceptatie van het omrijden. Maar misschien is dat wel de bedoeling ... Als je ziet hoe groot de vooruitgang voor fietsers is, dan zou het toch geen probleem moeten zijn om hier en daar een ommetje te maken? Het zorgt zelfs voor een beetje afwisseling.

Waarom is afsluiting wenselijk? Vogels hebben om te overleven aan de dijk eigen plekjes nodig. Bij laagwater zoeken ze op droogvallend slik eten, bij hoogwater zoeken ze hoger gelegen plekken op om daar te rusten. Hoe dichterbij het eetgebied een vluchtplaats ligt, hoe beter. Vogels moeten uiterst zuinig omspringen met hun energieverbruik. Als je eerst gegeten hebt en je moet ver vliegen om een rustplaats te vinden (en omgekeerd), dan gaat er veel energie verloren. Baarland en de Bieze-

lingse Ham zijn belangrijk rustplaatsen. Rustig kunnen eten en overtijen is, ook weer vanwege het energieverbruik, erg belangrijk.

Als mensen de moeite nemen zich een beetje in de situatie van de vogels te verdiepen, zullen ze vast begrijpen waarom het verstandig is om sommige dijktrajecten even over te slaan. Wij hopen dan ook dat het waterschap geen kans krijgt de gemaakte afspraken aan de laarzen te lappen.

HAGELNETTEN GOED INPASSEN IN LANDSCHAP

De aanhangers van anti-hagelkanonnen hebben door de jaren heen steeds beweerd dat er geen bruikbare alternatieven zijn om fruit tegen hagel te beschermen. Ook de gemeente Borsele heeft tot nu toe steeds volgehouden dat alleen de lawaaiige kanonnen de enige oplossing bieden. Dat nog nimmer is aangetoond dat de schokgolven ook daadwerkelijk hagelbuien beïnvloeden, is voor standsorganisatie ZLTO, fruittelers, de gemeente en diverse politieke partijen geen enkel beletsel om het geloof in de heilzame werking van het schiettuig overeind te houden.

Hoe het ook zij, feit is dat er wel degelijk andere mogelijkheden zijn om hagel schade te beperken. Steeds meer fruittelers gaan over tot bescherming van hun boomgaarden door middel van hagelnetten (sommige netten zijn makkelijk open en dicht te ritsen en de ontwikkeling gaat verder).

Vooraf in Kapelle is er sprake van en ook een enkeling in Borsele ziet hagelnetten als een wél werkend alternatief voor de milieuonvriendelijke anti-hagelkanonnen. Maar, zoals de gevleugelde uitspraak van een befaamde voetbalgoeroe luidt, *elk voordeel heeft zijn nadeel*.

Is bij de kanonnen de geluids-overlast een heikel punt, bij de hagelnetten gaat het vooral om de landschappelijke inpassing (net als trouwens ook geldt voor bijvoorbeeld regenkapen). Daarom is het toe te juichen dat de gemeente Kapelle in samenwerking met de gemeenten Borsele, Reimerswaal en Tholen aan Buro Ruimte & Groen uit Borssele opdracht heeft gegeven de toepasbaarheid van hagelnetten in het landschap te onderzoeken.

Dat heeft hierover advies uitgebracht. Hoewel dit advies niet openbaar is (het is althans niet met de natuurbescherming gedeeld) hebben wij wel kennis kunnen nemen van de uitgangspunten die volgens Ruimte & Groen van belang zijn.

Zo moeten netten niet in gebieden met hoge landschappelijke, cultuurhistorische en/of ecologische waarde worden toegepast en is het verstandig langs de randen van deze gebieden een afwegingszone van 100 meter in

acht te nemen. Ook moet rekening worden gehouden met zichtlocaties en met nabijheid van bebouwing/bebouwde kom.

Voorwaarden

Ruimte & Groen stelt verder de volgende voorwaarden voor:

- de netten mogen alleen tijdelijk worden gebruikt, maximaal 7 maanden aaneengesloten;
- er is een voorkeur voor grijskleurige netten;
- maximale hoogte 4 meter bij normale spuitmachine en 6 meter bij toepassing meer-rijenspuit;
- aan de zijanten geen netten in verband met beleving van bloesem en fruit vanuit de omgeving.

Voor de landschappelijke inpassing is een 2 meter brede elzenhaag gewenst, met een hoogte van 5 meter (normale spuitmachine) of 7 meter (meer-rijenspuit). De bomen moeten in een dubbele rij worden ingeplant, met een vereiste plantmaat van 120-150 centimeter. Het beheer moet gericht zijn op instandhouding van de haag, dus onder meer regelmatig scheerbeheer.

Vrijblijvend

Let wel, het zeer zinnige advies van het deskundige bureau is vrijblijvend, in die zin dat gemeenten de aanbevelingen naast zich neer kunnen leggen of naar eigen goeddunken kunnen aanpassen. Dat is reuze jammer, want de gemeente Kapelle heeft al aangegeven de richtlijnen op een aantal punten niet over te nemen. Oftewel: te versoepelen. Zo wordt een verplicht landschapsadvies overbodig geacht, evenals zijnetten.

Als BZZB willen we in overleg met de Zeeuwse Milieufederatie en andere natuurorganisaties nagaan wat hieraan te doen is. Want waarom vraag je deskundigen om een advies, waaruit je vervolgens selectief winkelt?

Ons oud-bestuurslid Frans Rothuizen is mordicus tegen. Tijdens de jaarlijkse regiobijeenkomst voor de Bevelanden en Tholen van de ZMF, waar het onderwerp hagelnetten op de agenda stond, keerde hij zich tegen 'ondersteunende constructies' die het landschap onaanvaardbaar aantasten. Hij noemde ze een moderne versie van de Rommelasperges (die de Duitsers in de Tweede Wereldoorlog opwierpen om landingen te bemoeilijken). 'De hamvraag is of je van het buitengebied en industrie-bedrijventerein, met een groen vernisje wilt maken, of dat je wat respectvoller met het landschap omgaat.'

We zijn ons er terdege van bewust dat het gebruik van hagelnetten een zekere aantasting van het landschap met zich meebrengt. Aan de andere kant is het zo dat de telers toch de mogelijkheid moeten hebben om hun fruit tegen hagel te beschermen. De netten, mits er voldaan wordt aan de voorwaarden die Buro Ruimte & Groen heeft geformuleerd, zijn beter dan de kanonnen. Wanneer die voorwaarden (deels) vervallen, dan hebben we een nieuw probleem.

KITESURFEN IN NATUURGEBIED WESTERSCHELDE ONGEWENST

Al enkele malen vroegen wij in onze nieuwsbrieven aandacht voor de toekomstige ontwikkelingen in het belangrijke natuurgebied Westerschelde. Het is één van de Natura 2000 gebieden in onze provincie en onderdeel van het netwerk van te koesteren natuurgebieden in de Europese Unie.

Er wordt moeizaam gewerkt aan een beheerplan voor de deltawateren, met daarbij een deelplan voor de Westerschelde. Dat moet uitgangspunten bevatten voor het beheer (met inbegrip van wegwerken achterstallig onderhoud). Ook kunnen op basis van het beheerplan (nieuwe) ontwikkelingen worden getoetst: hebben ze wel of geen (of deels) een negatieve invloed.

De voortekenen zijn niet gunstig. Het lijkt alsof alles op alles wordt gezet om ruim baan te bieden aan bestaande en nieuwe economische ontwikkelingen. Ook als dat ten koste gaat van de ecologische waarden.

Moet kunnen, is de leidraad, in plaats van bij twijfel niet inhalen. Zonering en handhaving zijn de welhaast magische woorden om in het kwetsbare Natura 2000 gebied toch van alles mogelijk te maken. Als je dat maar opschrijft is er niks aan de hand en heeft de natuur niks te vrezen. Dat in de praktijk zonering niet werkt en er van handhaving geen bal terecht komt, wordt gemakshalve genegeerd.

Neem het kitesurfen. Ook zo'n modieuze doe-activiteit waarvan bij voorbaat gezegd wordt: moet kunnen. Op ruim 20 plaatsen langs Oosten en Westerschelde is gekeken of deze bezigheid toegestaan kan worden. Hiep, hiep, hoera: op liefst 12 locaties is er voor de natuur geen vuiltje aan de lucht (wel kitesurfers natuurlijk), op 4 plekken moeten wat maatregelen voor de Bühne worden genomen en op maar 5 plekken is kitesurfen vanwege het gevaar voor aantasting van de natuurwaarden (vooral vogels) niet gewenst. De keuzes zijn gemaakt, ondanks het feit dat er onvoldoende kennis is over de verstoringseffecten van kitesurfen. Daar moet wel nader onderzoek naar worden gedaan. Hoezo bij twijfel niet inhalen?

Keurmerk

De Hoek van Baarland, lokaal beter bekend als het strandje bij kampeerterrein Scheldeoord en paviljoen de Landing, is één van de 12 plekken met een keurmerk van Rijkswaterstaat. Deze dienst liet het bureau Waardenburg uit Culemborg onderzoek doen naar de onderbouwing van locaties waar kitesurfen via het beheerplan deltawateren kan worden toegestaan. Gekeken is met name naar de verstoring van vogels en zeehonden. Voor de Hoek van Baarland verwachten de

onderzoekers geen problemen, mits de zonering duidelijk is aangegeven en wordt gehandhaafd.

De zonering moet worden gemarkeerd aan de westkant van het strandje, tussen de Landing en de waardevolle Plaat van Baarland. Dat moet gebeuren door middel van een afbakening met boeien. Die kan tegelijk gelden voor windsurfers. Volgens de onderzoekers reikt de verstoringszone van de kitesurfers weliswaar tot op de Plaat van Baarland, maar een groot deel blijft onverstoord. Ook het Schor van Baarland blijft grotendeels onverstoord. Erkend wordt dat kleine negatieve effecten kunnen optreden. Wie zich daar druk om maakt, is een kniesoor.

Kitesurfschool

En weten de onderzoekers: er wordt op de Hoek van Baarland niet intensief gekitesurft. Alleen bij zuidoostelijke winden, beweren ze. Hebben we het wel over hetzelfde gebied, vraag je je in goede af. Met trots werd in juli vorig jaar melding gemaakt van kitesurfschool 4wind, die op het strandje van Baarland neerstreek. Les in kitesurfen en in powerkiten (met een grote vlieger). De windrichting waarbij les kan worden geven ligt volgens de surfers tussen west en zuidoost. Dus bijna altijd. Hoezo geen intensief gebruik?

Natuurlijk kon je erop wachten: wij kregen eind december een melding door dat kitesurfers de geul tussen paviljoen en Plaat van Baarland waren overgestoken en dat de plaat werd gebruikt als uitvalsbasis door 3 of 4 kitesurfers. Die trekken zich heus niets aan van papieren regels en zijn niet bang voor controle die nooit komt. Ook zouden er al enkele situaties zijn geweest waarbij kitesurfers uit de rivier moesten worden opgepikt. De scheepvaart zal er niet blij mee zijn.

De BZZB gaat als de inspraak op het beheerplan deltawateren worden opengesteld, aandacht vragen voor onder meer het risicovolle kitesurfen op de Hoek van Baarland. Wij hopen dat in samenspraak met de Zeeuwse Milieufederatie, Vogelbescherming en Natuurmonumenten te kunnen doen. Samen sta je sterker. Maar gelet op de resultaten behaald in het verleden, zijn we er niet gerust op. Zolang de verantwoordelijke mensen zich kunnen verschuilen achter nietszeggende maatregelen is er niets aan de hand, toch?

Borsele en hagelkanonnen

De aanvragen om vergunningen

Medio september 2013 is aan de fruittelers met een hagelkanon door de gemeente een last onder dwangsom opgelegd om hen te bewegen een vergunning aan te vragen. Let in het vervolg van dit stuk-je op de schuivende data: voor die vergunning moest op 1 december 2013 een 'ontvankelijke aanvraag' worden ingediend, dat wil zeggen: een aanvraag, voorzien van alle daarbij te voegen stukken zoals relevante onderzoeksrapporten en andere onderbouwende documenten. De dwangsommen zouden verbeurd worden – betaald moeten worden – als die aanvragen niet op tijd zouden zijn ingediend.

Daar was dus twee-en-een-halve maand de tijd voor. Dat leek niet zo'n korte termijn, want de kanonnen staan er al sinds (doorgaans) 2006 en alle betrokkenen weten waarover het gaat, wat de geluidproductie is en wat er verder aan de hand is. De telers hebben niettemin bezwaar aangetekend: de termijn zou te kort zijn. Er moeten geluidproeven worden gedaan en de GGD moet een gezondheidsadvies uitbrengen. Dat kan niet in één keer, zeggen de telers en de gemeente; dat moet allemaal achter elkaar. Waarom dat zo is weet niemand.

Die bezwaren kwamen aan de orde in de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Borsele. BZZB was bij de zitting als derde-belanghebbende aanwezig en mocht ook haar standpunt uiteenzetten. Het advies van de onafhankelijke commissie was om de bezwaren van de fruittelers ongegrond te verklaren maar om de begunstigingstermijn voor het opleggen van een dwangsom te verlengen tot 1 maart 2014. Dat was niet zo'n gekke gedachte, want de telers hadden aangegeven dat per die datum ze hun aanvraag wel compleet zouden kunnen hebben en wij hadden laten weten met een dergelijke korte termijn van verlenging van de procedure te kunnen leven. Waarom zijn we dan verbaasd als B&W die termijn – anders dan volgens het advies van de commissie, en dat mag zonder nadere motivering helemaal niet – hebben opgerekt tot 1 mei 2014?

BZZB zou daar dus opnieuw zonder twijfel met succes – zoals in alle eerdere gevallen – beroep tegen hebben kunnen aantekenen. Het gemeentebestuur van Borsele treedt alle relevante voorschriften met voeten, zoals we hiervoor aangaven. Echter, dan winnen we procedures, dan incasseren we het betalen van proceskosten door de gemeente Borsele, maar het uiteindelijke doel – voldoende rust en stilte in de Zak – komt daarmee niet dichterbij. Dat procedurele gelijk krijgen is immers niet ons doel, maar wel de leefbaarheid binnen ons gebied. Als er al juridische procedures moeten worden gevoerd – en we proberen dat te beperken – dan moet het vooral gaan om de inhoud.

We wachten dus nu op de aan de fruittelers te verlenen vergunningen: B&W hebben in hun college-program opgenomen te streven naar het verlenen van vergunningen; de belangenafweging is kennelijk op voorhand al gemaakt. BZZB zal die besluiten op hun merites beoordelen. De gemeente heeft toegezegd er één toe te sturen voor overleg. Dat kan natuurlijk niet voldoende zijn: alle vergunningen zullen stuk voor stuk moeten worden beoordeeld op hun uitstraling naar de omgeving. BZZB had, zoals aangegeven, kunnen ageren tegen de verlenging van de indieningstermijn tot 1 mei 2014. Zo'n procedure hadden we vermoedelijk gewonnen, omdat de bezwaarschriftencommissie daar niet toe had geadviseerd; zo simpel is het recht soms ook. Dat hebben we niet gedaan. Als aangegeven: we willen ons concentreren op de inhoud.

Dat betekent dat BZZB de vergunningen voor de hagelkanonnen met buitengewone belangstelling zal gaan bekijken. Er is – om te beginnen – dit voorjaar al geschoten zonder vergunning. We beschouwen dat nog even als een incident tijdens een lopende procedure. Maar niet lang meer; zoals aangegeven: elke speler op dit veld weet precies wat er aan de hand is. Dus laat ook geen fruitteler verbaasd zijn als, na een periode van schieten, we handhaving vragen van de (overal in Nederland) geldende regels en buiten gebruikstelling van het hagelkanon bepleiten. Dat is een risico dat elke fruitteler zelf heeft genomen.

Het wachten is nu op die te verlenen vergunningen. Namens B&W is voorgesteld om voorafgaand aan de verlening – de verlening, niet de beslissing om wel of niet een vergunning te verlenen; de uitkomst staat dus al vast – daarover nog overleg te plegen. We zijn aarzelend over de zin daarvan door tegenstrijdige mededelingen en het alsmaar rekken in de tijd.

HET JAAR VAN DOEN VOOR LAND VAN BORSELE

Burgers, bedrijven, overheden en organisaties moeten samen ideeën omzetten in activiteiten en projecten die het Land van Borsele beter op de kaart zetten. Doen dus. Met die boodschap gaat het bestuur van de gelijknamige stichting de boer op. Letterlijk bijna.

Na twee inspiratiebijeenkomsten in De Schaapskooi bij Heinkenszand, wordt het hoog tijd geacht om zichtbare zaken voor elkaar te brengen. Praten is leuk, maar doen nog beter, stelt het stichtingsbestuur.

Als belangstellende langs de zijlijn volgt de BZZB de gang van zaken. Zoals we eerder in een nieuwsbrief schreven, staat voor ons bij het ontwikkelen van plannen centraal: respect voor de

waarden van groen en blauw. Bijvoorbeeld zogenoemde *ecolodges* neerzetten die vervolgens een natuurgebied aantasten – dat moet niet mogen. Survivaltochten en crosses in een Natura 2000 gebied organiseren – dat moeten we niet willen. Lastig, jazeker. Maar voor een duurzaam Land van Borsele moet het groen-blauwe kapitaal behouden en onderhouden worden en niet (sluipend) worden aangetast.

We zijn er niet gerust op. Het lijkt er voorsnog op dat het project Land van Borsele maar bij een kleine groep mensen in beeld is. Vooral zij die hopen op projecten ('nieuwe businessmodellen') die geld in het laatje brengen. Op zich niks mis mee, maar Duurzaam Diekendamme

toont aan dat veranderingen in een dorp of streek alleen kans van slagen hebben als er een breed draagvlak voor is. Hoe het niet moet hebben we gezien bij het Nationaal Landschap. Een prima zaak, maar niet gedragen door de mensen in de streek en dus, na het wegvallen van de subsidiestroom, tot mislukken gedoemd.

Voor het bestuur van Land van Borsele moet 2014 het jaar van het Doen worden. We begrijpen dat dit betekent dat onder meer gekeken wordt naar de kansen die liggen in Borsele streekproducten, de bouw van ecolodges, organiseren buitenactiviteiten voor kinderen, een vernieuwde website en het aantrekken van (meer) vrijwilligers. We zijn benieuwd.

